

18.02.2021

Asia/5

§ 12

Vuoden 2021 kuntavaalien koronaan liittyvät järjestelyt

HEL 2021-001970 T 00 00 01

Päätös

Keskusvaalilautakunta päätti merkitä tiedoksi oikeusministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen yhteiset ohjeet koronaan valmistautumisesta vuoden 2021 kuntavaaleissa (liitteet 1-10).

Keskusvaalilautakunta päätti laatia ehdotuksen tukitoimenpiteistä kaupunkikonsernille vaalijärjestelyjen turvaamiseksi korona-aikana.

Käsittely

Keskusvaalilautakunta keskusteli korona-ajan vaalien järjestelyistä. Keskeisimpiä ongelmakohtia ovat henkilöstön riittävyys, erilaisten koronaan liittyvien erityisjärjestelyjen hoitaminen ja kotiäänestyksen mahdollinen lisääntyminen.

Todettiin tarpeelliseksi laajentaa merkittävästi vaalitoimintaan osallistuvaa henkilöstöä ja erityisesti varahenkilöstöä. Kaupunkikonsernin sisällä pyritään henkilöstöjärjestelyihin, joilla turvataan vaalien järjestelyt poikkeavissa tartuntatautilanteissa. Kotiäänestyksen lisääntymiseen on varauduttava kotiäänestyksen toimitsijoiden merkittävällä lisäämisellä sekä keskusvaalilautakunnan henkilöstön mahdollisuuksilla ottaa vastaan kotiäänestyspyynnöt ja järjestää kotiäänestys sitä tarvitseville. Vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien asettamisessa pyritään ryhmien kanssa yhteistyössä nimeämään riittävä määrä jäseniä ja varajäseniä sekä ottaa huomioon tartuntatilanteeseen liittyvät tarpeet pikaisiin varajärjestelyihin.

Keskusvaalilautakunta korosti, että olisi tärkeää vaalien onnistumisen kannalta saada vaalien järjestelyihin osallistuva henkilöstö rokotettua koronaa vastaan. Erityisen tärkeää tämä olisi laitosten ja kotiäänestyksiä hoitavan henkilöstön sekä keskusvaalilautakunnan sihteeristön ja vaalien teknisen järjestämisen kannalta tärkeän henkilöstön osalta.

Todettiin, että vaalilautakunnat tulee tarkemmin ohjeistaa ulkona mahdollistettavan äänestyksen menettelytavoista sekä varautua tähän riittävällä määrällä vaaliavustajia.

Todettiin, että viestinnällä voidaan ohjata riskiryhmiä äänestämään tietynä kellonaikoina ja ennakoäänestyksen aikana tietyissä ennakoäänestyspaikoissa (esimerkiksi Kisahallissa).

Todettiin, että äänestyspaikkojen tiloissa on terveysturvallisuuden taakamiseksi syytä sallia pelkästään äänestyksen kannalta tarpeellinen toiminta. Keskusvaalilautakunnan näkemys on, että Pieni ele -keräys ei voi toimia aikaisempaan normaaliin tapaan äänestyspaikoilla. Ainoastaan keräys ulkotiloissa koronaohjeita noudattaen olisi mahdollista. Myöskään niin sanottuja vaalikahtiloita ei voida järjestää korona-aikana vaalihuoneistoissa.

Esittelijä

keskusvaalilautakunnan sihteeri
Veera Reuna

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 20001
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ohje keskusvaalilautakunnalle
- 2 Ohje ennakoäänestyksen vaalitoimitsijalle
- 3 Ohje vaalitoimikunnalle
- 4 Ohje kotiäänestyksen vaalitoimitsijalle
- 5 Ohje vaalilautakunnalle
- 6 Anvisning för centralvalnämnden
- 7 Anvisning för valförrättare vid förhandsröstning
- 8 Anvisning för valdelegationen
- 9 Anvisning för valförrättare vid röstning i hemmet
- 10 Anvisning för valnämnden

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, keskusvaalilautakunta

Päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta päättää merkitä tiedoksi oikeusministeriön ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen yhteiset ohjeet koronaan valmistautumisesta vuoden 2021 kuntavaaleissa (liitteet 1-10).

Esittelijän perustelut

Oikeusministeriö ohjeistaa kuntia vaalien järjestelyissä. Koronatilanteen vuoksi oikeusministeriö ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitos ovat yhdessä valmistelleet ohjeet vaaliviranomaisille. Ohjeet (liitteet 1-10) täydentävät oikeusministeriön vaaliohjeita.

Oikeusministeriön ja THL:n ohjeistuksen kulmakiviä ovat mm. käsidesin käyttäminen, turvavälien pitäminen ja siihen ohjeistaminen, kasvomaskein/visiirien käyttäminen, suojaileksien käyttäminen (silloin kun se on

mahdollista) ja koronaan liittyvien hygieniaohjeistusten noudattaminen (esim. yskimis- ja niistämisohjeet). Oleellista on myös kehoitus jäädä kotiin, mikäli vaalivirkailijalla tai äänestäjällä on pieniäkin koronaan viittaavia oireita.

Koronaohjeistuksessa on kotiäänestysvirkailijoille erityisohjeet suojautumisesta, mikäli kotiäänestys suoritetaan karanteenissa olevan henkilön kotona. Toisaalta ohjeissa todetaan, että kotiäänestysilmoittautumisen yhteydessä ei voida tiedustella henkilön terveystietoja. Näin ollen jää epäselväksi, saadaanko tietoa karanteenista tai eristyksestä selvitettyä.

Oikeusministeriön ja THL:n koronaohjeistus sisältää joitakin poikkeusjärjestelyjä normaaleihin vaalijärjestelyihin verrattuna. Keskeisimpiä näistä on karanteenissa olevien mahdollisuus äänestää lähietäisyydellä ulkotiloissa ennakoäänestyspaikalla tai vaalipäivänä äänestyspaikalla. Ohjeissa kehoitetaan varautua mahdollisuuteen, että karanteenissa oleva henkilö ilmoittaa keskusvaalilautakunnan toimistolle tai suoraan äänestyspaikan vaalilautakunnalle halustaan äänestää ulkona. Perusteena tähän on se, ettei karanteenissa oleva henkilö saa tulla sisälle ennakoäänestyspaikkaan tai äänestyspaikkaan äänestämään. Käytännön järjestelyt ovat hyvin haastavat. Ongelmia aiheuttavat muu muassa henkilöstön tarpeen kasvu vaalivirkailijoiden toimiessa eri pisteissä, puhelinyhteyksien puute äänestyspaikkoina toimiville kiinteistöille, yhdenvertaisuuden toteutuminen erilaisten äänestyspaikkojen vuoksi, vaalisalaisuuden säilyminen, varmistuminen oikeista merkinnöistä vaaliluetteloon, ennakoäänestyksen osalta manuaalisten äänestysten lisääntyminen, vaalivirkailijoiden turvallisuuden takaaminen. Lisäksi on epäselvää, kuinka todetaan oikeus äänestää virallisen äänestyspaikan ulkopuolella.

Koronaohjeistuksesta nousseita suurimpia haasteita aiheuttavat kotiäänestykseen liittyvät asiat ja erityisjärjestely ulkona äänestämisen mahdollistamiseksi. Huolena on kotiäänestyksen merkittävä lisääntyminen, jolloin haasteena on saada kaikki kotiäänestykset suoritettua vaalilain määräämissä puitteissa. Myös mahdollisesti ennakoäänestyspaikkojen ja äänestyspaikkojen ulkopuolella suoritettavien äänestysten käytännön järjestelyt muodostuvat ongelmaksi, mikäli niitä on paljon.

Esittelijä

keskusvaalilautakunnan sihteeri
Veera Reuna

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550

18.02.2021

Asia/5

timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ohje keskusvaalilautakunnalle
- 2 Ohje ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijalle
- 3 Ohje vaalitoimikunnalle
- 4 Ohje kotiäänestyksen vaalitoimitsijalle
- 5 Ohje vaalilautakunnalle
- 6 Anvisning för centralvalnämnden
- 7 Anvisning för valförrättare vid förhandsröstning
- 8 Anvisning för valdelegationen
- 9 Anvisning för valförrättare vid röstning i hemmet
- 10 Anvisning för valnämnden

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, keskusvaalilautakunta